

ધોરણ : 7

ગુજરાતી

પાઠ : 21

સુભાષિતો

અભ્યાસ / સ્વાધ્યાય સોલ્યુશન

Sem : 2

અભ્યાસ

પ્રશ્ન: 1 નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો
ઉત્તર શોધી તેનો કુમ-અક્ષર પ્રશ્નની સામેના માં લખો:

(1) રા. વિ. પાઠકનું તખલ્લુસ નામ.....

- (ક) શેષ (ખ) દ્વિરેઝ (ગ) સુંદરમ् (ધ) માતરી

નોંધ : [(ક) અને (ખ) બંને સાચા ઉત્તર છે.]

(2) અહીં મંજિલ એટલે.....

- (ક) માળ (ખ) મજલો (ગ) રસ્તો (ધ) ધ્યેય

(3) 'ધૂપ બધે પ્રસરંત'નો અર્થ

(ક) કીતિ ફેલાવી.

(ખ) સુગંધ ફેલાવી.

(ગ) ધૂપ બધી જગ્યાએ પ્રસરવો.

(ધ) ધુમાડો ફેલાવો.

(4) ઈષ્ટારૂપી આગને.....થી પણ વધારે દાહક બતાવી છે.

(ક) ચિતા

(ખ) કોધ

(ગ) ગુસ્સો

(ધ) ચિંતા

પ્રશ્ન: 2 નીચેના દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર એક-એક વાક્યમાં આપો:

(1) કવિ કેવા શૂરવીરને શાબદાશી આપે છે?

➤ જે દાન આપવામાં, જંગમાં ઝડૂમવામાં તેમજ જગતની નિંદા સહન કરવામાં એકલો રહે છે. તેવા શૂરવીરને કવિ શાબદાશી આપે છે.

(2) સાચો દાતા કોણ છે ?

➤ જે દાન આપતી વખતે ક્યારેય યાચકની જત જોતો નથી તે સાચો દાતા છે.

(3) ડાળીઓ ક્યારે નમી જાય છે?

➤ જ્યારે ડાળીઓ પર ફળ બેસે છે ત્યારે તે નમી જાય છે.

(4) જગતમાં કઈ આગ ઠારવાથી બમણી થાય છે?

➤ જગતમાં ઈષ્ટરૂપી આગ ઠારવાથી બમણી થાય છે.

સ્વાધ્યાય

પ્રશ્ન: 1 નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

(1) કવિને મતે ઉદ્ઘમી માણસ કેવો હોય?

➤ કવિને મતે ઉદ્ઘમી માણસ ક્યારેય હાથની રેખાઓ જોતો નથી.
એ તો સતત મહેનત કરતો રહે છે.

(2) અગરબટીની જેમ અન્યના જીવનને સુવાસિત કરવા તમે શું શું કરી શકો?

➤ અગરબટી પોતે બળીને વાતાવરણમાં સુવાસ ફેલાવે છે. એ રીતે અન્યના જીવનનું કલ્યાણ કરવા માટે જે બલિદાન આપવું પડે તે હું આપીશ. બીજાનાં આંસુ લૂછવામાં, બીજાનાં દુઃખ દૂર કરવામાં જ હું ધન્યતાનો અનુભવ કરીશ.

(3) સંત અને અગરબટીનો મહિમા શા માટે ગવાયો છે?

➤ સંત અને અગરબટીનો મહિમા કરતાં સુભાષિતમાં
કહેવાયું છે કે જગતમાં કોઈ ખૂણે પોતે બળીને બધે સુગંધ
ફેલાવનારાં બે જ જન્મયાં છે. એક અગરબટી અને બીજો
સંત.

(4) કવિ નમેલી ડાળીઓ દ્વારા શું સૂચવે છે?

➤ કવિ નમેલી ડાળીઓ દ્વારા જીવનમાં નમૃતાનું મહત્વ દર્શાવે છે. વૃક્ષ પર ફળ આવે ત્યારે ડાળીઓ નીચી નમેછે, તેમ માણસે ધન, સત્તા કે ક્રીતિ મળતાં નમ્ર બનવું જોઈએ.

(5) શું ઈર્ષાની આગ ઠારી શકાય? કેવી રીત?

➤ હા! ઈર્ષાની આગ ઠારી શકાય છે. ઈર્ષાની આગને ઠારવાનું એક અમોદ શસ્ત્ર છે : પ્રેમ. મહાપુરુષો ઈર્ષાને માણસનો મોટો શત્રુ ગણે છે. વેરથી વેર શમતું નથી, ઈર્ષા પણ વેરમાંથી જ જને છે. ઈર્ષા એવી આગ છે કે એને ઠારવાનો પ્રથળ કરીએ તેમ એ વધે છે. પ્રાણીમાત્ર પ્રત્યે પ્રેમ રાખવાથી ઈર્ષાની ભાવના નાબૂદ થઈ જાય છે.

**પ્રશ્ન: 2 નીચે આપેલા વિશિષ્ટ બોલીના શબ્દોનાં માન્ય ભાષારૂપો
આપો :**

ઉદાહરણ : જનમિયાં - જન્મયાં

(1) પ્રગટિયા	-	પ્રગટ્યા
(2) જમિયા	-	જુયા
(3) રમિયા	-	રમ્યા
(4) બોલિયા	-	બોલ્યા

પ્રશ્ન: 3 સૂચવ્યા મુજબ લખો

(1)તમારા ધરમાં કે મહોદ્ધામાં બોલાતા લોકબોલીના દસ
શબ્દો લખો.

➤ ભોણી, કુણા, દિયોર, વેટી, પોણી, પસી, બાયણું, છેતર,
ક, પેર.

(2) આ શબ્દો માટેના માન્ય શબ્દો તમારા શિક્ષક પાસેથી જાણીને
લખો.

➤ ભાણી, કોણા, દિયર, વીંટી, પાણી, પછી, બારણું, ઘેતર, કહે,
પહેર.

(3) આ શબ્દોને શબ્દકોશના કુમમાં ગોઠવો

➤ કહે(વું), કોણા, ઘેતર, દિયર, પછી, પહેર(વું), પાણી, બારણું,
ભાણી. વીંટી.

(4) આ શબ્દનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.

- (1) ભોણી – ભોણી આઈ સ.
- (2) કુણા – આંથથી કુણા જ્યું.
- (3) દિયોર – હું સ તાર્ય દિયોર?
- (4) વેંટી – બુન વેંટી પે'ર.
- (5) પોણી – ભા પોણી પા

(6) પસી

- હું પસી આવે.

(7) બાયણું

- રોમલા, બાયણું વાખ.

(8) છેતર

- છેતરમાં કુણા પોણી પાહ !

(9) કે

- તાર હું સ કે?

(10) પે'ર

- લે, બંડી પે'ર.

પ્રશ્ન: 4 નીચેનાં વાક્યોમાંથી કિયાવિશેષણો ઓળખીને અલગ લખો :

(1) માલા સરસ લખે છે.

➤ સરસ

(2) પછી તેઓ હળવેકશી બોલ્યા.

➤ પછી, હળવેકશી

(3) ફુલઝાડ પર એ અખૂટ વહાલ વરસાવે છે.

➤ અખૂટ

(4) ભારતી અત્યારે હસે છે.

➤ અત્યારે

(5) મિતલ આંગણામાં રમે છે.

➤ આંગણામાં

THANKS

